

άεροτίνασμα τό, "Ηπ. ἀερουτίνασμα" Ηπ. (Χουλιαρ.)

'Εκ τοῦ ρ. ἀεροτινάζω.

Τὸ τινασσόμενον εἰς τὸν ἀέρα, συνήθως ἐπὶ ἀνθρώπου ἀδυνάτου εὐκόλως καταβαλλομένου ὑπ' ἄλλου.

άεροτόπιν τό, Πόντ. (Οἰν.) ἀεροτόπ' Πόντ. (Κρώμν. Σάντ.) ἀγεροτόπιν Πόντ. (Οἰν.) ἀγεροτόπι Ήπ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀέρας καὶ τοῦ ἀμάρτ. ούσ. τόπι, δὲν τοῦ μεσν. τόπιον. Πβ. ἀγριοτόπι.

Τόπος προσβαλλόμενος ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἔνθ' ἀν.: Μὴ πάς κάθεσαι ἐκεῖ, ἀεροτόπ' ἐν' Κρώμν. Σάντ. Συνών. ἀερότοπος 1.

άερότοπος δό, "Ηπ. Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) —Λεξ. Κομ. ἀιρότοπους" Ηπ. (Χουλιαρ.) ἀγερότοπος Ηπ.

'Εκ τῶν ούσ. ἀέρας καὶ τόπος.

1) Τόπος προσβαλλόμενος ὑπὸ τῶν ἀνέμων "Ηπ. Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.); Ἐκεῖ μὴ πάς, ἀερότοπος ἐν' Χαλδ. Συνών. ἀεροτόπιν. 2) Τόπος ἄγονος Ήπ.: Εἶναι ἀερότοπος αὐτός. 3) Τόπος κενός, ἐλεύθερος πάσης ἐπ' αὐτοῦ φυτείας Ήπ. (Χουλιαρ.) κ. ἀ.; Τά 'μασαν τὰ σπαρτὰ κὶ γίνηκι ἀιρότοπους Χουλιαρ. Τὸ κεφάλι αὐτὸν εἶναι ἀερότοπος (ἐπὶ ἀνθρώπου μωροῦ) Ήπ.

άεροῦ ἡ, Μύκ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀέρας.

Δαιμόνιον θῆλυ. Πβ. ἀεραγίδα, ἀερικὸς 3 γ, νεράιδα.

άερούδιν τό, Κύπρ. ἀερούντιν Κύπρ. ἀγερούδιν Κύπρ.

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀέρας.

Ἐλαφρὰ πνοὴ ἀνέμου, αὔρα: Φυσᾶ ἔναν ἀερούδιν πολλὰ δροσερὸν Κύπρ. Συνών. ἀεράκι, *ἀερόπουλλο.

άεροφύσημα τό, ἀμάρτ. ἀγεροφύσημα ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ. 31.

'Εκ τῶν ούσ. ἀέρας καὶ φύσημα.

Ἡ πνοή, τὸ φύσημα τοῦ ἀέρος; Ποίημ.

Μὲ τὸ τραγούδι ἀρχίνησε καὶ μὲ τὸ στίχο πῆρε τὸ πρῶτ' ἀγεροφύσημα πρὸς τὰ πλατεὰ τῆς ζῆσις.

άεροφυσημένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγεροφυσημένος Κύθν.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀέρας καὶ τοῦ φυσημένος μετοχ. τοῦ ρ. φυσῶ.

Οὐ ὑπὸ πνοῆς ἀνέμου καταβαλλόμενος, λεπτοφυής, λεπτοκαμωμένος. Συνών. ἀεροφύσημα.

άεροφύσητος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγεροφύσητος Κύθν.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀέρας καὶ τοῦ ἐπιθ. *φυσητός.

Ἀεροφυσημένος, διδός.

άεροχτυπημένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγεροχτυπημένος ΚΠαλαμ., Φλογέρ. βασιλ. 31.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀέρας καὶ τοῦ χτυπημένος μετοχ. τοῦ ρ. χτυπῶ.

Ο προσβεβλημένος ὑπὸ ἀερίων δαιμονίων, ἀερικῶν, δαιμονόληπτος: Ποίημ.

Κεῖται γλιστροῦν καὶ πλέκωνται καὶ ψιθυρίζονται οἱ ἥχοι, τότες οἱ ἀλαφροήσκωτοι καὶ οἱ ἀγεροχτυπημένοι ξαφνιάζονται ποῦ τοὺς ἀκούν.

άερωπδες ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγερωπός Ανδρ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀέρας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωπός.

Εὐάερος, δροσερός: Ἡ ἀελάδα πάει τὸ ἀγερωπό. Συνών. ἀερικᾶτος 1, ἀερικὸς 2, ἀερινὸς 3 β.

άερώτατος ἐπίθ. Κάρπ. Πελοπν. (Γορτυν. Λάστ.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀέρας κατὰ τὰ εἰς -ώ τα τοις ὑπερθετ. ἐπίθ.

1) Ο λίαν εὐάερος Πελοπν. (Λάστ.): Ἄσμ.

Βούρα, μωρέ, βούρα μον ἀερώτατα.

2) Ο λίαν καθαρὸς Πελοπν. (Γορτυν.); Αὐτὸς εἶναι ἀερώτατος, δὲν κάθεται σκόνη ἀπάνω του. Κοίτα, αὐτὴ εἶναι ἀερώτατη. 3) Ο λίαν ἐλαφρὸς Κάρπ.: Αἴνιγμ.

Ἄέρι μὲν ἀερώτατο | κι ἀποὺ τὸ μέλι γλυκώτατο, δπον βρεθῆ καὶ τοιώση το | γιὰ περίσσο φρονεμένος, γιὰ καλογραμματισμένος (ὕπνος).

άετάκι τό, ἀμάρτ. ἀετάκι Βιθυν. (Κατιρ.) ἀετάτοι Σκῦρ.

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀετός.

Ο νεοσσὸς τοῦ ἀετοῦ ἔνθ' ἀν.: Γλέπει πᾶς τὸ φίδι θαλὰ φάγῃ τὸ ἀετάκια, τρανάει μηγὰ τὸ δοξάρι του, σκότωσε τὸ φίδι (ἐκ παραμυθ). Κατιρ. Συνών. ἀετόπουλλο, ἀετούδι, ἀετούτοις.

άετήσιος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀετήσιος Ήπ. κ. ἀ.; ἀετήσιονς Β.Εῦβ. Ήπ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀετός.

1) Ο ἀνήκων εἰς τὸν ἀετὸν ἔνθ' ἀν.: Ἀετήσια φουλέα Β.Εῦβ. 2) Ο κατεσκευασμένος ἐξ ὅστοῦ ἀετοῦ Ήπ.: Ήρθα ν' ἀγοράσω μὰ ἀετήσια φλογέρα.

άετοκόκκαλο τό, ἀμάρτ. ἀετοκόκκαλον Ήπ.

'Εκ τῶν ούσ. ἀετός καὶ κόκκαλο.

Οστοῦν ἀετοῦ: Φλογέρα ἀπὸ ἀετοκόκκαλον.

άετομαχοπούλλα ἡ, ἀμάρτ. ἀτομαχοπούλλα Χίος

'Εκ τοῦ ούσ. ἀετομάχος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -πούλλα.

Πτηνόν, ἔχον τὸ χρῶμα ἀετομάχου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ ράμφος. Πβ. σπονδυτοπούλλα. [**]

άετομάχος δό, Α.Ρουμελ. (Σφεζόπ.) Εῦβ. (Κονίστρ.) Κέρκ. Λευκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Άρκαδ. Κυνουρ. Λακων. Μεγαλόπ. Όλυμπ. Τριφυλ.) Χίος (Πυργ.) ἀετομάχος Εῦβ. (Κονίστρ.) Ζάκ. Κέρκ. (Άργυρος.) Πάρ. (Λευκ.) Πελοπν. (Βαλτέτσ. Βούρβουρ. Σουδεν. Τρίκκ.) ἀετομάχους Στερεούλλ. (Άκαρν. Βοστιν.) ἀτόμαχος Αθην. Χίος

'Εκ τοῦ ούσ. ἀετός καὶ τοῦ ρ. μάχοματι.

Εἶδη πτηνῶν τοῦ γένους τοῦ ἀετομάχου (*Ianus*) τῆς τάξεως τῶν ἐκτοπιζόντων (passageri), ιδίως μὲν ἀετομάχος δομημένος (*Ianus meridionalis*), ἀετομάχος δικρόδος (*Ianus minor*), ἀετομάχος δοκολυρίων (ιδ. Άργυρος. Ζέφων ίστορ. 9,23), ἀετομάχος δυποκριτής (*Ianus personatus*) καὶ ἀετομάχος δυντοφύλαξ (*Ianus excus-*

bitor). Πτηνὰ ἐπιπέπτοντα κατὰ τῶν μικροτέρων πτηνῶν κατὰ τρόπον ἀετοῦ, ὅθεν τὸ δυναμα αὐτῶν. Συνών. ἀετὸς, οὐ μάχος, δαγκανιάρις, δάγκας, κεφαλᾶς, σαρονχοπάτης.

[**]

ἀετομμάτης ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερουδ. ἀετομμάτης ΚΠαλαμ. Δωδεκ. Γύφτ.² 100.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀετὸς καὶ μάχη.

Οἱ ἔχων δῆξαιν ὄρασιν ὡς ἡ τοῦ ἀετοῦ ἔνθ' ἀν.: Ιοίημ.

Πνοὴ τοῦ νόμου ποῦ τὰ πάντα κυβερνᾷ μέσα μας εἰν' ἐμᾶς ὁ νόμος, ἀετομμάτης ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν.

ἀετομύτης ἐπίθ. Λεξ. Λάουνδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀετὸς καὶ μύτη.

Οἱ ἔχων ρῆνα γρυπὴν καθὼς ἡ τοῦ ἀετοῦ.

ἀετονοσσὺδή ἡ, ἀμάρτη. ἀετονοσσὺδή Ἰμβρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀετὸς καὶ νοσσὺδή.

Νεοσσιά, φωλεὰ ἀετοῦ. Συνών. ἀετοφωλεά.

ἀετόπετρα ἡ, Λεξ. Περίδ. Βυζ. ἀετόπετρα Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀετὸς καὶ πέτρα.

1) Ὁ ἀετίτης λίθος τῶν ἀρχαίων ἀπαντῶν κατὰ παράδοσιν καὶ εἰς φωλεὰς ἀετῶν Λεξ. Περίδ. Βυζ. (Ιδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Ἀθηνᾷ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 175).

2) Ἐρημος βράχος, ὑψηλὴ κορυφὴ βουνοῦ, σταθμὸς ἡ κατοικία ἀετῶν Στερελλ. (Αἴτωλ.) Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀετόπετρα Στερελλ. (Αἴτωλ.) Ἀετόπετρη Στερελλ. (Ναύπακτ. Ζῦλιστ.)

[**]

ἀετοπετρίτης ὁ, ἀμάρτη. ἀετοπετρίτης Πελοπν. (Αργολίδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀετὸς καὶ πετρίτης.

Εἶδος ἀετοῦ, πιθανῶς ὁ σταυραετός: Ἄσμ.

Καὶ καταρειῶνταν τὸν ἀετὸν καὶ τὸν ἀετοπετρίτην.

[**]

ἀετοπόδης ἐπίθ. Κάρπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀετὸς καὶ πόδη.

Ταχύπους, ὀχύπους.

ἀετόπουλλο πολλαχ. ἀετόπουλλον Πόντ. (Κερασ.) ἀετόπουλλο Θήρ. κ. ἀ. — ΑΒαλαωρ. Ἐργα 2,216 (ἔκδ. Μαρασλῆ) ἀετόπουλλον Στερελλ. (Αἴτωλ.) κ. ἀ. ἀετενόπουλον Πόντ. (Σάντ.)

Τὸ μεσν. οὖσ. ἀετόπουλλον.

1) Ὁ νεοσσὸς τοῦ ἀετοῦ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ.): Καθημέρα πήγαινε ἵνα φίδι καὶ ἔτρωγε τὸν ἀετόπουλλα (ἐκ παραμυθ.). Δαρδαν. || Ἄσμ.

Ἐργαται καὶ τὸ ἀετόπουλλον, παρακαλεῖ καὶ λέγει Κερασ. — Ποίημ.

Ἡ μάννα σου τὸν κόρφο της σὲ ἔσφιγγε πεταρούδι καὶ σήμερον ἀετόπουλλο πετᾶς γοργὰ γοργὰ ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀετάκι, ἀετούδι, ἀετούδη. 2) Τὸ μεγαλύτερον τῶν σελαχίων, σκυλλόφαρον (*myliobatis aquila*) Θήρ. Συνών. ἀετὸς 5.

ἀετὸς ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀετὲ Τσακων. ἀετὸς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀετὲ Τσακων. ἀετὸς Πελοπν. (Λακων.) ἀγιτὸς Εὔβ. (Κύμ.) Θράκ. (ΑΙν.) Πόντ. (Κερασ. Σαράχ. Τραπ.) κ. ἀ. ἀγδὸς Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. ἀχτὸς Εὔβ. (Αὐλωνάρ.) ἀχτὸς Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀχτὸς Α.Ρουμελ. (Σφεζόπ.) Πελοπν. (Λακων.) ἀτὸς Άμοργ. Ἀστυπ. Κάλυμν. Κύπρ. Κῶς Λέρο. Μεγίστ. Ρόδ. Σάμη. Τήλη. Χίος κ. ἀ. ἀτὸς Καλαβρ. (Μπόρ.) ἀετόνας Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Τραπ.) ἀετόντς Πόντ. (Χαλδ.) ἀετόντς Πόντ. (Κρώμν. Χαλδ.) ἀετέντς Πόντ. (Κρώμν. Σάντ. Χαλδ.) ἡγατὸς Κύπρ. (Ζώδ.) Θηλ. ἀετίνα Δαρδαν. Σκίαθ. ἀτίνα Κύπρ.

Τὸ ἀρχ. οὖσ. ἀετός. Ὁ τύπ. ἀετόνας ἐκ τῆς αἰτιατ. ἀετόνα, τὸ δὲ ἀετόντς, ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀετόνης, ὃ ἐκ τοῦ ἀετόνας.

1) Τὸ πτηνὸν ἀετός, τοῦ ὅποιου εἶδη εἶναι ἀετὸς ὁ γνήσιος (*aquila chrysaëtus*), ἀετὸς ὁ κοινὸς (*aquila fulva*) καὶ ἀετὸς ὁ αὐτοκρατορικὸς (*aquila imperialis*) (πβ. Th. Heldreich Faune de Grèce 31) κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόρ.) Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Κατεβῆκαν οἱ ἀετοὶ τοῦ ποσφίμη κοιν. Ἀετὸν ἐρπαζεν τὴν κοσσάραν (ὅρνιθα) Κερασ. Τραπ. Τῆς μάννας ὁ νοῦς καὶ ἀπὸ τοῦ ἀετοῦ τὸ μάτι τοῦ περὶ μακροεὶς Ἐφταλιώτ. Μαζώχτρα 207. || Φρ. Ἐχει μάτι ἀετοῦ (εἶναι λίαν δέξιαρκης). Πβ. Ομ. Ρ 674-5: «πάντοσε παπταίνων ὡς τὸν αἰετός, διν οὐασιν | δέξιατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν» κοιν. Νὰ σὲ φάσιν οἱ ἀτοί! (ἀρά) Κύπρ. || Παροιμ. Ὁ ἀετὸς μυῆγες δὲν πλάνει (ὅτι οἱ μεγάλοι καὶ ἰσχυροὶ περιφρονοῦν τὰ μικρὰ καὶ εὐτελῆ) Ζάκ. κ. ἀ. Σὲ χῆλες ὁρθεὶς ἀετὸς πυκῆ (ὅτι ὁ ἰσχυρότερος πάντοτε νικᾶς ὁρθεὶς = δρνιθες) Κρήτ. Σ τὴν πομπὴ τοῦ ἀετοῦ χόρευε καὶ σὺ χελῶνα (ἐκ τῶν δυστυχιῶν τῶν μεγάλων ἐπωφελοῦνται οἱ μικροί) Πελοπν.

Ἄλλα ὄμματα ἔστιν ὁ ἀετὸς καὶ ἄλλα ἡ κουκουβάγια (διαφέρει ἀνθρωπος ἀνθρώπου) Πόντ. || Αἴνιγμ.

Ἄχτιες τυχαῖτος, περιγραμμάτος,
τὰ κάστρα πάει, μαντάτα φέρει

(ἡ ἐπιστολὴ) Σαρεκκλ. || Ἄσμ.

Νά μονν ἀγδός, νά χα φτερά, νά χα καὶ τὴν ὑγειά μον,
μέστος τὸ καράβιν ποῦ σαι σὺ νά χτιζα τὴν φωλεά μον
Μεγίστ.

Ἀετέ μον, πῶς κατήντησες, τὸ φίδι νὰ σὲ σούρη;

Πελοπν. (Σουδεν.) 2) Ὁ γὺψ (*vultur fulvus*) Κύπρ.

Σύμ. 3) Υπὸ τὸν τύπ. ἀσπρος ἀετός, ἀρπακτικὸν πτηνὸν τοῦ θέρους (*circaetus Gallicus*) σπάνιον καὶ μονῆρες ΓΠαρλαπ. Μετανάστ. φυτῶν καὶ ζώων 104. 4) Υπὸ τὸν τύπον ἀετός μὲ λευκὴν οὐρά, τὸ πτηνὸν ἀλιαετός (*haliaeetus albicilla*) Th. Heldreich ἔνθ' ἀν. 5) Εἶδος ἰχθύος, τὸ μεγαλύτερον τῶν σελαχίων, ὁ τοῦ Ἀριστοτ. (Ζώων Ιστορ. 5,5) ἀετὸς (*myliobatis aquila*) Αθήν. Κέρκ. Κεφαλλ. Κύθ. Κυκλ. Πειρ. Πελοπν. Συνών. ἀετόπουλλο 2. 6) Συσκευὴ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς μεγάλης φιάλης τοῦ ἀγιασμοῦ φέρουσα πρὸς τὰ ἄνω παράστασιν τοῦ δικεφάλου ἀετοῦ, κάτωθεν δὲ αὐτοῦ δύο κεφαλὰς λεόντων μὲ ἀνοικτὰ στόματα, ἐξ ὧν ἐκρέει τὸ ὄδωρο ἐντὸς τῆς λεκάνης Αθ.

7) Χάρτινον ἀθυρμα τῶν παίδων ἀνυψούμενον εἰς τὸν ἀέρα κοιν. Συνών. πετάσι, πεταχτό, στεφανωτό. 8) Παιδιά, καθ' ἣν εἰς τῶν παικτῶν ἀπομιμεῖται τὸν ἀετόν, οἱ δὲ λοιποὶ τὴν ὅρνιθα μὲ τοὺς νεοσσοὺς αὐτῆς ἀμυνόμενοι κατὰ τῶν ἐπιθέσεων τοῦ ἀετοῦ Βιθυν. Ἡπ. ("Αρτ.)

